



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1132/2023
25.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., чији је пуномоћник Звездан Пешић, адвокат из ..., против туженог „Народно позориште“ Лесковац, чији је пуномоћник Илија Петрушић, адвокат из ..., ради преображаја радног односа и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4112/22 од 30.11.2022. године, у седници одржаној 25.12.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4112/22 од 30.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П1 265/22 од 14.07.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено је да је радни однос тужиоца заснован на одређено време прерастао у радни однос на неодређено време дана 24.09.2017. године и обавезан је тужени да са тужиоцем закључи нови уговор о раду на неодређено време, као и да га врати на рад. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 121.500,00 динара.

Апелациони суд у Нишу је пресудом 4112/22 од 30.11.2022. године, ставом првим изреке, преиначио пресуду Основног суда у Лесковцу П1 265/22 од 14.07.2022. године у ставу првом изреке, тако што је одбио тужбени захтев тужиоца којим је тражено да се утврди да је радни однос тужиоца заснован на одређено време прерастао у радни однос на неодређено време дана 24.09.2017. године и да се обавезе тужени да са тужиоцем закључи нови уговор о раду на неодређено време и да га врати на рад, као неоснован. Ставом другим изреке, преиначена је иста пресуда у ставу другом изреке, тако што је обавезан тужени да тужиоцу надокнади трошкове поступка у износу од 90.000,00 динара, док је захтев преко наведеног, а до првостепеном пресудом досуђеног износа од 121.500,00 динара, одбијен. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом надокнади трошкове другостепеног поступка у износу од 21.600,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. и члана 441. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), Врховни суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка, на које ревизија одређено не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је по основу више закључених уговора о раду на одређено време радио код туженог на пословима ..., почев од 24.09.2015. године до 19.03.2018. године, када му је решењем туженог од датума отказан уговор о раду због непоштовања радне дисциплине. Наведено решење поништено је у овој парници пресудом Основног суда у Нишу Пп 257/18 од 25.11.2020. године. Уговори о раду закључивани су на период од по месец дана, односно два месеца, а прекида у раду није било.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредбе члана 37. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 75/14) закључио да је тужилац засновао код туженог радни однос на неодређено време 24.09.2017. године. По становишту тог суда, имајући у виду да су сукцесивно закључивани уговори са тужиоцем у периоду од 24.09.2015. године до 19.03.2018. године, сви ти уговори фактички и правно представљају један уговор, чије укупно трајање превазилази временски лимит прописан наведеном законском одредбом. При том, одредба члана 27е став 34. Закона о буџетском систему, у овом случају, није сметња за усвајање тужбеног захтева, будући да је у 2021. години тужени могао да запосли процентуално 70% од броја радника којима је престао радни однос у претходној 2020. години (троје радника), те је тужени те године примио једног радника на неодређено време и то ..., који је био запослен на одређено време, односно који је био у истом радноправном статусу као тужилац.

Другостепени суд је, одлучујући о жалби туженог, преиначио првостепену пресуду и применом одредби Закона о буџетском систему којима је забрањено заснивање радног односа са новим лицима ради попуњавања слободних и упражњених радних места, одбио тужбени захтев.

Изложено правно становиште другостепеног суда, засновано на одредбама Закона о буџетском систему, прихвата и ревизијски суд.

Тужени је, сагласно члану 2. став 1. тачка 5. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 54/09 са каснијим изменама и допунама) корисник јавних средстава, због чега се и на њега примењују одредбе тог закона.

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 108 од 06.12.2013. године) у члану 27е додати су нови ставови 34. и 35. којима је прописано да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2015. године, осим ако постоји сагласност тела Владе, на предлог другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства. Примена наведене одредбе је новелама

Закона о буџетском систему продужавана тако да корисници јавних средстава нису могли заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2020. године. Одредбом члана 105. наведеног Закона, прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа у супротности са тим законом, примењују се одредбе тог закона. Зато се одредбе Закона о буџетском систему којим је корисницима јавних средстава забрањено заснивање радног односа са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, посебно у изузетним случајевима, уз сагласност надлежног тела владе, према одредбама Закона о раду налазе у односу посебног и општег закона и дерогирају примену члана 37. Закона о раду којим је уређен преображај радног односа и прерастање радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време.

Стога је другостепени суд правилном применом материјалног права правилно преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. Наиме, тужилац није могао засновати радни однос на неодређено време, јер је у време када је ступио на рад и у време када је истекао рок из члана 37. став 2. Закона о раду, била на снази одредба члана 27е Закона о буџетском систему, којом је туженом било забрањено заснивање радног односа са новим лицима, с тим што нема услова за изузетак предвиђен чланом 35. наведене одредбе Закона, јер не постоји сагласност надлежног тела Владе за заснивање радног односа.

Стога су неосновани ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену материјалног права.

Правилна је и одлука о трошковима поступка, јер је донета правилном применом члана 150, 153, став 1, 154. и 163. ЗПП имајући у виду успех тужиоца у спору, правилном применом важеће АТ и ТТ.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**